



Далеко је од истине да је Борис Тадић једини политичар који је по сопственом лику желео да обликује земљу којом влада. Не тако давне 1971. године, сада већ упокојени Mobutu Sese seko Kuku Ngbendo wa za Banga (1930 – 1997), владар афричке државе Конго, чије име и презиме дословно значе: „Свемоћан ратник који ће због своје издржљивости и несавитљивости ићи из освајања у освајање – ширећи пожаре за собом“, решио да промени име те исте државе у Заир. Као образложење одлуке, народу којим је владао, тадашњи председник Мобуту, бивши новинар киншаског листа *L'avenir*, понудио је „кампању“ чији је мото гласио: „Вратимо Африци њену аутентичност.“ Мењањем имена Конго у Заир Мобуту је озваничио тек прву фазу промена у држави. Сем промене имена државе, Мобуту је био решен и да је реорганизује у складу с „афричким“ (ма шта то значило) тековинама. Друга фаза, испоставило се, укључивала је низ политичких убистава и прогона неистомишљеника, што га је 1990. коштало губљења наклоности и помоћи администрације САД, задобијене 1960. године, свргавањем с власти прокомунистичког премијера Конга Патриса Лумумбе. Ово одустајање администрације САД од помоћи највећем африканизатору Африке означило је почетак Мобутуовог краја. По свему судећи Мобуту би остао још дуго у запећку светских историјских читанки, да није Србије двадесет првог века.

Ових дана у Србији траје кампања за регионализацију и реорганизацију државе или, ако више волите, „Вратимо Европи њену аутентичност“. На радним столовима страначких лидера европске Србије, уместо економских извештаја о кулачком односу државе и послодаваца или, с друге стране, статистика колико ће се годишње исећи прстију по запосленом не би ли се исплатило зарађено – стоје мапе будућег регионалног уређења. Тешко је и замислити неком површном уму које су гледе овог подухвата све комбинације узете у обзир, али за претпоставити је да је општа оцена уједињених европеизатора да је за враћање Европи њене аутентичности неопходно да цела кампања крене одавде, из колевке савремене Европе, дакле из Србије. Да би, по жељи чиновника, што из Брисела, што одавде, цела ствар „пила воду“, треба утврдити неопходан и тачан број региона овдашњих, а он још није коначно бирократски утврђен, мада се претпоставља да ће цифра варирати између пет и сто педесет.

Наравно да је целу ову племениту идеју Бориса Тадића овдашња опозиција што грађанска што народњачка дочекала на нож. По онима што још ударају у таламбасе национализма то је увод у сецесију делова Србије. Како би што тачније описао њихову „народњачку“ позицију морам се послужити бар једним примером или одредницом из „народњачке традиције“, ево нека то буде већ довољно традиционалистичка светковина „вашар“. Шта нпр, хипотетички се питају „народњаци“, ако се регион где се одржава, нпр. шабачки, вашар одвоји од града Шапца вештачком поделом или прогласи

независност? Хоће ли тај вашар и даље бити шабачки или неки вашар који је аутономан ван Србије, такорећи неко вашариште ван домаћаја за становнике, а поготово власт остатка Србије? Они добро знају да је вашар као светковина овде општа и вековима свеprisутна појава. Знају они да се вашари одржавају и у Прешеву, Тутину или Суботици... Да се они питају они би се прво тим вашарима позабавили. Зато спремно нуде централизовану и унитарну државу, сами се присећајући оног старог афоризма из комунистичког доба: „Кад код нас дође комунизам – сви ћемо живети у Београду!“. С друге стране, онај део опозиције који не удара у националистичке таламбасе, већ ни сам не зна где удара, одмах би све вашаре забранио као ретроградну регионалну појаву. По њима, вашаришта и нису баш примерена места, они би пак да сваки регион добије EXIT – што више региона то боља журка. Како сачувати нпр. европску аутентичност једне Чубуре у Београду, питају се хипотетички они, кад Чубура никада вашара, а ни вашаришта није имала? Тужно је што оба дела опозиције актуелној власти, понесени својим идеолошким предрасудама не виде колико је идеја о регионализацији, чији је промотер Борис Тадић у суштини и у свом исходишту племенита, колико је она, пре свега, одраз бриге према грађанима Србије! Када већ не виде ту чињеницу, сасвим је разумљиво што не перципирају шири смисао и ингениозност идеје регионализације коју нуди Тадић.

Познато је да свако, из сваког партијског врха има неког шурака, свастику или барем незапослену ујну. Нажалост, свако то схвата сем опозиционих лидера који, или се праве да не схватају или „тврде пазар“! Такође је познато да је држава сама по себи предузеће са завидним нивоом цене за своје најчешће бескорисне услуге које продаје грађанима. Само држава је у стању, а нарочито држава Србија, да нпр. једно бескорисно парче папира на коме пише нешто што је само њој потребно прода за добру своту новца. Зашто је незадовољна опозиција, или симулира незадовољство, кад се моделом регионализације отварају нова радна места? Не види ли она те вапаје, тежње и хтења сопствених шурака, свастика и ујни за ухлебљењем? Ако она не види, види Борис Тадић! Сваки регион имаће своје регионалне канцеларије са разним наменама, што пак отвара перспективу за трговину, како политичку, тако и свеопшту! Што више региона и што „боље организованих“, то је сваки порески обвезник срећнији, јер ће знати да испред себе има неког задовољног бирократу. Напослетку, тај порески обвезник биће срећан, јер је збринуо нечију ујну! Зато је оптималан број региона за Србију бар двестотине педесет, за сваког посланика по један. Нисмо ли годинама као порески обвезници плаћали трошкове две државе, тачније једне државе Србије, једне федерације, преко сто општина, једне садашње и једне бивше покрајине? Шта би сад пореским обвезницима фалило да плаћају једну државу, троцифрени број општина и мноштво региона? На крају крајева, није ли то онај повратак на стара добра времена када је сваки паша имао свој пашалук? Већ сам у стању да замислим нпр. Канцеларију за регионалну сарадњу у којој седе све мудре регионалне главе и сарађују на регионалном развоју, али чувајући и негујући аутономију својих региона.

Многи се жале да сада није право време за отварања таквих питања... Одмах бивају ућуткани ингениозном тезом коју је, у свом скорошњем интервјуу дао лично Борис Тадић, парафразирам: „Регионализација – вели председник – није увод у сецесију делова Србије, већ начин за равномерну расподелу богатства...“. Дакле, сваком добронамерном и разборитом грађану Србије је, пре свега, јасно је да Србија, тренутно никад богатија земља, те да се јавио вишак „богатства“ које ваља праведно расподелити, а нема бољег начина за расподелу тог вишка капитала од расподеле по регионима. Није ли то бар доказ да је Србија прегрмела светску економску кризу веома успешно и да нам предстоји светла регионална будућност расподеле онога што смо стекли! Има ту, наравно, неких ситнијих препрека као што су скоро донесени Устав, али, лако ће се народ мотивисати за његову референдумску промену... Према Борису Тадићу, Србији није време за нове изборе, јер су скупи и непотребни, али свакако је време за референдум за промену Устава, јер је, по свему судећи, јефтин и нужан. Узме ли се у обзир онај вапај родбине странака на власти, а богами и у опозицији, та нужност и јефтиноћа нараста толико да се обичном посматрачу леди крв у жилама.

Сасвим је друга ствар, али подједнако битна, јер је за разлику од локалног дејства региона на Србију та ствар глобалног карактера. Реч је о томе да ћемо ми као друштво урегионализацијом и реорганизацијом Србије успети целој Европи да вратимо њену аутентичност и њене вредности, у шта свакако спада и регионализација. Вероватно ћемо се ми као друштво, према замисли Бориса Тадића, не само лансирати у орбиту регионализације као лидер на Балкану, већ ће наш пример следити и остатак европског континента. Тачно је да је европски концепт регионализације моћан, али са нашим домаћим регионима, регионални концепт старог континента биће несавладив и готово надмоћан. Ова чињеница аутоматски лансира Бориса Тадића међу великане историје, што успева само ретким државницима који мењају њен ток. Један од њих ће свакако постати Борис Тадић.

Једини проблем у концепцији званој „Вратимо Европи њену аутентичност“ јесте тај што није оригинална. Оригиналости целог концепта оштро пркоси горе поменути Mobutu Sese seko Kuku Ngbendo wa za Banga, или, ако више волите превод његовог имена на српски: „Свемоћан ратник који ће због своје издржљивости и несавитљивости ићи из освајања у освајање – ширећи пожаре за собом“. Није ли бивши председник Заира због те своје замисли заслужио да у историји човечанства стоји бар раме уз раме са нашим председником? Каква би то историјска неправда била када бисмо заборавили у овим по нас славним тренуцима регионализације „Свемоћног ратника...“? Као Мобуту некада у Африци ширећи африканизацију Африком, тако Борис данас у Европи шири талас европеизације Европе. Тачно је да народ Заира није баш најисправније схватио светлу државничку замисао свог лидера, па је истог свргао с власти 1997. године, те земљи вратио име у Конго. Надајмо се да ће Тадић са регионима бити боље среће. То уопште не треба да поколеба нашег лидера у „ширењу пожара за собом“, јер само регионални пламен може огрејати срце сваког становника Србије у овом тренутку. У крајњем

Вратимо Европи њену аутентичност

Пише: Дарко Велимировић
петак, 19 јун 2009 14:22

случају, та неоригиналност идеје може да буде само мала мрља када Нобелов комитет буде расправљао о заслужености награде за Бориса Тадића... Дакле, ништа страшно: када би се бар један регион у Србији назвао по покојном Мобуту, то би свакако изгладило целу ствар.